

Europski sud za ljudska prava

G.S.v. Austrija

Predmet br. 26297/95

Presuda Trećeg vijeća Europskog suda od 21. prosinca 1999.

ČLANAK 6. EUROPSKE KONVENCIJE ZA ZAŠTITU LJUDSKIH PRAVA I TEMELJNIH SLOBODA - TRAJANJE UPRAVNOG SPORA

Činjenično stanje

Dana 21. rujna 1988. tužitelj je provincijskom upravitelju (*Landeshauptmann*) Gornje Austrije podnio zahtjev za izdavanje dozvole za otvaranje ljekarne u Ried-im-Inkreisu. Zahtjev je odbijen 23. svibnja 1990., pa je stoga 22. lipnja 1990. tužitelj uložio žalbu Saveznom ministarstvu zdravstva, sporta i zaštite potrošača.

Zbog propusta Saveznog ministarstva da o njegovu zahtjevu donese odluku u zakonskom roku od šest mjeseci, tužitelj je 30. travnja 1991. podnio žalbu Upravnom sudu (*Säumnisbeschwerde*).

Dana 12. lipnja 1991. Savezno je ministarstvo odbilo žalbu protiv odluke od 23. svibnja 1990. Protiv te odluke tužitelj 30. srpnja 1991. podnosi tužbu Upravnom sudu Republike Austrije.

Početak prosinca 1995. tužitelj je pismenim putem obavijestio Upravni sud da povlači svoju tužbu zbog sporazuma postignutog s ljekarnicom gđom W. koja je u prethodnom postupku sudjelovala u ulozi zainteresirane stranke (*mitbeteiligte Partei*). Na temelju toga Upravni sud je okončao postupak 11. prosinca 1995.

Tužitelj 9. prosinca 1994. podnosi tužbu Europskoj komisiji za ljudska prava uz obrazloženje da je dužinom trajanja postupka o zahtjevu za izdavanjem dozvole za otvaranje ljekarne povrijeđeno njegovo pravo iz čl. 6. st. 1. Konvencije. Europska komisija u svom je izvještaju od 3. ožujka 1999. iznijela jednoglasno mišljenje da jest povrijeđen članak 6. stavak 1. Konvencije.

Iz obrazloženja presude

Tužitelj tvrdi da se postupak odnosi na njegova građanska prava u smislu članka 6. stavka 1. Konvencije, navodeći da izdavanje dozvole za otvaranje ljekarne ima neposredan utjecaj na mogućnost ljekarnika da obavlja svoje zanimanje te da odgovarajuća dozvola, sama po sebi, predstavlja vlasničko pravo (par. 25).

Tužena država osporava primjenjivost članka 6. stavka 1. Konvencije u konkretnom slučaju. Ističe da je, u cilju osiguranja redovite opskrbe stanovništva, uveden sustav izdavanja dozvola za otvaranje ljekarni te da izdavanje dozvola ovisi isključivo o procjeni javnog interesa. Ukratko, država tvrdi da u austrijskim propisima o ljekarničkoj struci prevladavaju elementi javnog prava (par. 26).

Europska komisija za ljudska prava ustanovila je da, s obzirom na sudsku praksu i slične slučajeve, unatoč činjenici da u regulaciji ljekarništva u Austriji postoje određena javnopravna obilježja, ipak prevladavaju privatnopravni aspekti. U skladu s tim pravo na vršenje ljekarništva predstavlja "građansko pravo" u smislu članka 6. st. 1. (par. 27).

Sud ne vidi razlog zbog kojeg bi odbacio zaključak Europske komisije. Stoga Sud utvrđuje primjenljivost čl. 6. st. 1. Konvencije na ovaj slučaj (par. 28).

Tužitelj tvrdi da trajanje postupka u cjelini, a osobito pred Upravnim sudom, predstavlja povredu zahtjeva o »razumnom vremenu« (*reasonable time*) trajanja postupka iz članka 6. stavka 1. Konvencije. Ističe da je postupak pred Upravnim sudom okončan bez meritorne odluke, i to kada je tužitelj odustao od tužbe, a kao rezultat nagodbe s ljekarnicom koja je tražila i dobila dozvolu za vođenje ljekarne u istom gradu. Tužitelj posebno ističe da je spomenutu nagodbu zaključio zbog dužine trajanja postupka (par. 29).

Tužena država tvrdi da je postupak izdavanja dozvole za otvaranje ljekarne prilično složen te da je Upravni sud morao ispitati vrlo opsežan spis. Nadalje,

u razdoblju između 1991. i 1995. došlo je do znatnog porasta broja tužbi a time i do preopterećenosti Upravnog suda. Zakonodavac je poduzeo brojne mjere da ublaži posljedice te preopterećenosti; između ostalog 1. siječnja 1991. ustanovljeni su nezavisni upravi odbori (*Independent Administrative Panels*) kojima se tužitelji moraju obratiti prije upućivanja tužbe Upravnom sudu. Pored toga, povećan je broj sudaca Upravnog suda kao i nesudskog osoblja...(par. 30).

Sud podsjeća da se razumno trajanje postupka određuje prema relevantnim okolnostima u svakom slučaju, uzimajući u obzir kriterije koje je Sud dosada razvio u svojoj praksi, a navlastito složenost predmeta, postupke tužitelja i upravnog organa, ali i važnost predmeta postupka za tužitelja (par. 31).

Nadalje, Sud navodi da je glavni razlog tužbe trajanje postupka pred Upravnim sudom koji je trajao više od četiri godine i četiri mjeseca, s razdobljem potpune neaktivnosti Upravnog suda tri i pol godine, i to od 2. lipnja 1992. do 11. prosinca 1995. (par. 33).

Sud uzima u obzir činjenicu da postupci ove vrste imaju određen stupanj složenosti, ali se taj argument ne može prihvatiti, jer Upravni sud nije ni došao do faze raspravljanja o meritumu predmeta (par. 34).

Što se tiče navoda Vlade o zaostacima u radu Upravnog suda kao posljedici porasta broja tužbi u razdoblju 1990.-1995., Sud smatra da su države-ugovornice dužne organizirati svoje pravne sustave na takav način da njihovi sudovi mogu jamčiti svakome pravo na konačnu sudsku odluku, u sporu o građanskim pravima i obvezama, u razumnom vremenu (par. 35).

U pogledu tužiteljevih postupaka, Sud smatra da se njemu ne može pripisati odgovornost za zastoje u postupku. Također, Sud se ne slaže s ocjenom Vlade da je predmet bio od male važnosti za tužitelja jer da je u međuvremenu dobio dozvolu za otvaranje ljekarne u drugom gradu, i to zato što je tužitelj naveo da je njegovo poslovanje u tom gradu manje profitabilno. U svakom slučaju, izvan svake sumnje ostaje činjenica da je predmet tog postupka utjecao na tužiteljevu mogućnost obavljanja vlastite profesije (par. 36).

Ukratko, Sud zaključuje da je trajanje postupka u cjelini, a osobito pred Upravnim sudom, prekoračilo »razumno trajanje« te je na taj način povrijeđen članak 6. stavak 1. Konvencije (par. 37).

Na temelju navedenih razloga Sud je jednoglasno odlučio:

1. da je prekršen čl. 6. st. 1. Konvencije;
2. da je tužena država obvezna isplatiti tužitelju, u roku od tri mjeseca, sljedeće iznose:
  - (i) 15.000 austrijskih šilinga na ime nematerijalne štete;
  - (ii) 35.247,20 austrijskih šilinga na ime troškova i izdataka;
  - (iii) kamate na navedene iznose od 4%, i to od isteka tromjesečnog roka pa sve do isplate.

Privedili: Ivan Šprajc*
Nataša Weiss**

* Mr.sc. Ivan Šprajc, asistent Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

** Nataša Weiss, apsolventica Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu